

Visió des de la pràctica als serveis sanitaris: Atenció Primària

Pilar Babi Rourera
Metgessa de Família CAP La Pau. ICS

L'abordatge de la violència de
gènere des dels serveis
sanitaris

CSC Consorci de Salut i
Social de Catalunya

Sessions Tècniques del CSC 2021

Perquè

- ✓ Perquè és un condicionat de salut molt prevalent per les dones i les seves criatures
- ✓ Perquè la OMS considera la violència vers les dones una greu vulneració dels drets humans i un problema de salut pública.
- ✓ Perquè les dones acudeixen al sistema de salut buscant ajuda
- ✓ Perquè la llei ens hi obliga

Què, qui i com es defineix la nostra responsabilitat com a sistema de salut vers la VM

Convenio de Estambul

Ley Orgánica 1/2004,
de 28 de diciembre,
de **Medidas** de
Protección Integral
contra la
Violencia de Género.

Llei 5/2008, de 24 d'abril,
del dret
de les dones
a eradicar
la violència
masclista

Llei 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista

Novetats destacades

Febrer
2021

S'inclouen

Les dones, nenes i adolescents transgènere

S'afegeixen

Les definicions de diligència deguda, consentiment sexual, interseccionalitat, i s'ha modificat el redactat de la resta

Noves formes de violència masclista

Violència obstètrica

Impedir o dificultar l'accés a una informació veraç, necessària per a la presa de decisions autònomes i informades en relació a la salut sexual i reproductiva.

Violència digital

Actes de violència masclista i misoginia en línia comesos, instigats, amplificats o agreujats, en part o totalment, amb l'ús de tecnologies de la informació i de la comunicació

Violència de segon ordre

Consisteix en la violència física o psicològica, les represàlies, les humiliacions i la persecució exercides contra les persones que donen suport a les víctimes de violència masclista

Violència vicària

Consisteix en qualsevol tipus de violència exercida contra els fills i filles amb la finalitat de provocar dany psicològic a la mare.

El paper de l'AP en l'atenció a la VM

- La detecció: instruments de detecció i sobretot coneixement previ
- L'atenció: què ens cal fer i com ho podem fer
- La derivació: el coneixement dels recursos, de la seu propòsit i de la relació amb nosaltres.
- El seguiment a llarg termini.

La detecció; com fer- ho?

Instruments de detecció. PVS

Necessitem una política pública de detecció;
ara a Catalunya la tenim en dones gestants.

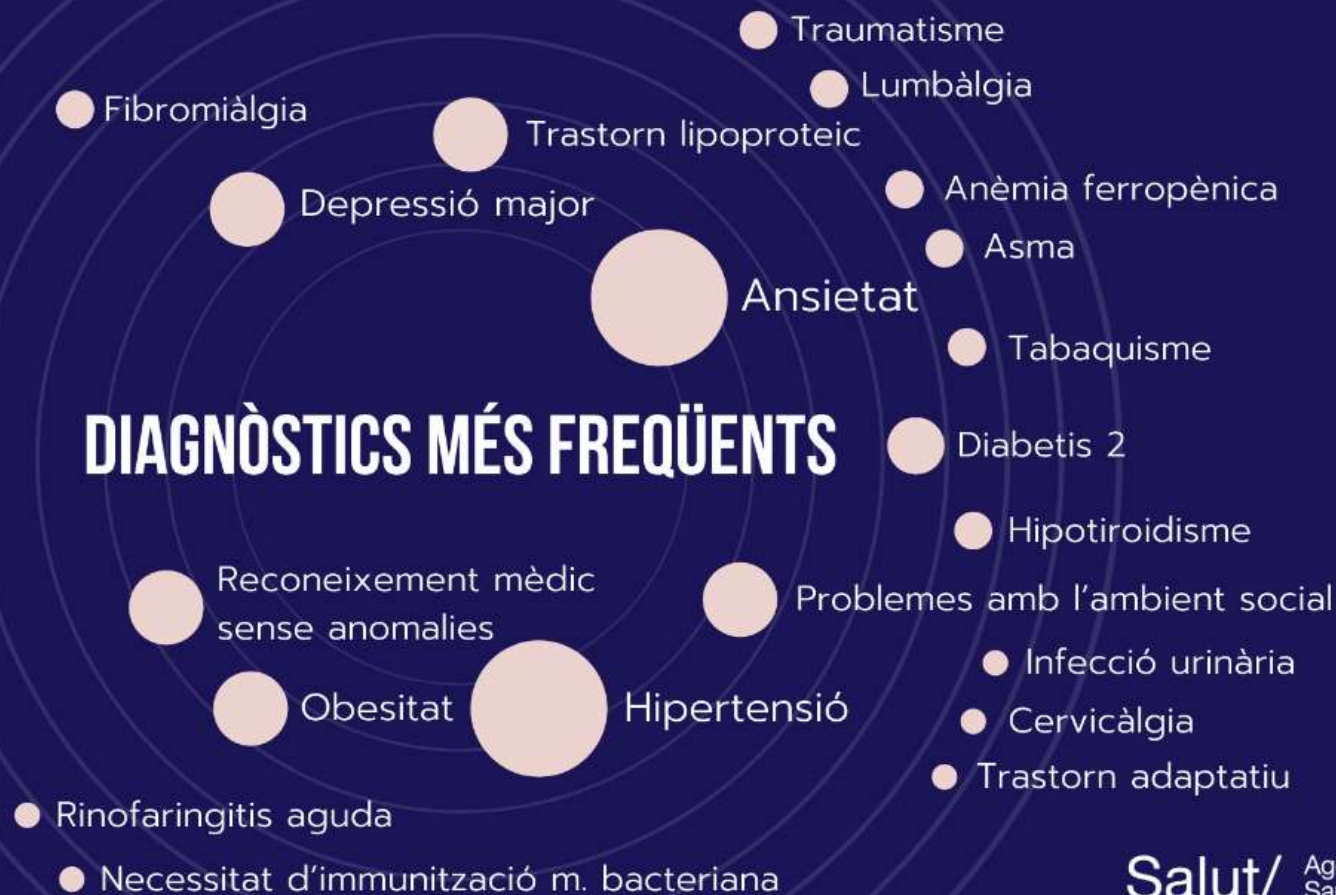
Les dones no es molesten quan ens interessem
per les seves relacions de parella i per si
pateixen VM.

Però només diagnostiquem allò que coneixem.

Conseqüències per la salut de la dona que pateix violència masclista

- ✓ Lesions
- ✓ Conseqüències gineco-obstètriques
- ✓ Conseqüències per la salut mental
- ✓ Menor cura de la salut, mal control de la patologia crònica, mala qualitat de vida percebuda

DIAGNÒSTICS MÉS FREQUËNTS

Salut/ Agència de Qualitat i Avaluació
Sanitàries de Catalunya

En utilitzar els serveis del Twitter, acceptes l'ús de galetes. Vols saber més sobre les nostres col·laboracions o fer un servei global i utilitzem galetes per a anàlisis web, personalització i anuncis.

Conseqüències per la salut dels seus fill i filles

- Perinatal (avortament, baix pes, prematuritat, augment dels dies d'hospitalització primer any)
- Intervenció: la criatura queda lesionada al interposar-se a l'agressió
- La criatura és objecte de l'agressió
- Testificació presencial
- Experimentació de les seqüeles

L'atenció

Valoració del risc

Reconeixement de la situació de VM com a condicionant de salut

La reinterpretació de la patologia i els diagnòstics a la llum la situació ara coneguda

La derivació a recursos específics i no específics

INDICADORS DE PERILL

- Amenaces amb armes o ús de les mateixes.
- Amenaces o intents d'homicidi (a elles o descendència)
- Amenaces o intents de suïcidi
- Maltractaments a altres membres de la família.
- Lesions físiques.
- Amenaces o assetjament tot i estar separats.
- Augment de la intensitat i freqüència de la violència
- Agressions durant l'embaràs.
- Agressió sexual.
- Comportament violent fora del domicili.
- Aïllament creixent.
- Consum de drogues i alcohol.
- Disminució o absència de remordiment per part de l'agressor.
- Incompliment de l'ordre d'allunyament.
- Sortida de presó o permís penitenciari

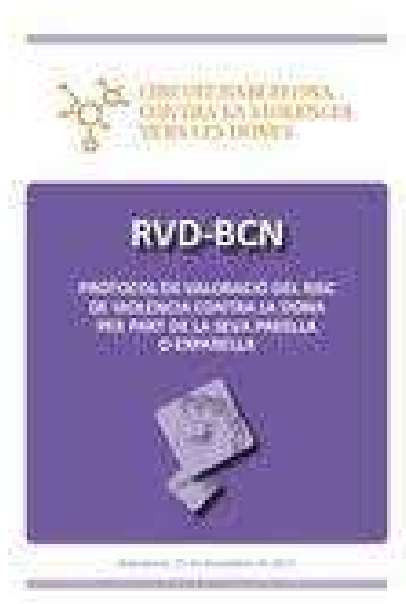
Inconvenients!!!!

És qualitatiu

És apreciatiu

Hi ha un grau de subjectivitat

Avaluar el perill

- Situacions que augmenten el perill
- Instruments per valorar el perill.
- A casa nostra RVD-Barcelona

Seveis segons valoració del risc

La presència de lesions ens obliga a comunicar a justícia

Per un risc per damunt de 10 en el RVD es recomana derivació a SARA

Per un risc menor de 10 ens recomana derivació a PIAD (si no hi ha menors) o Serveis socials (si hi son)

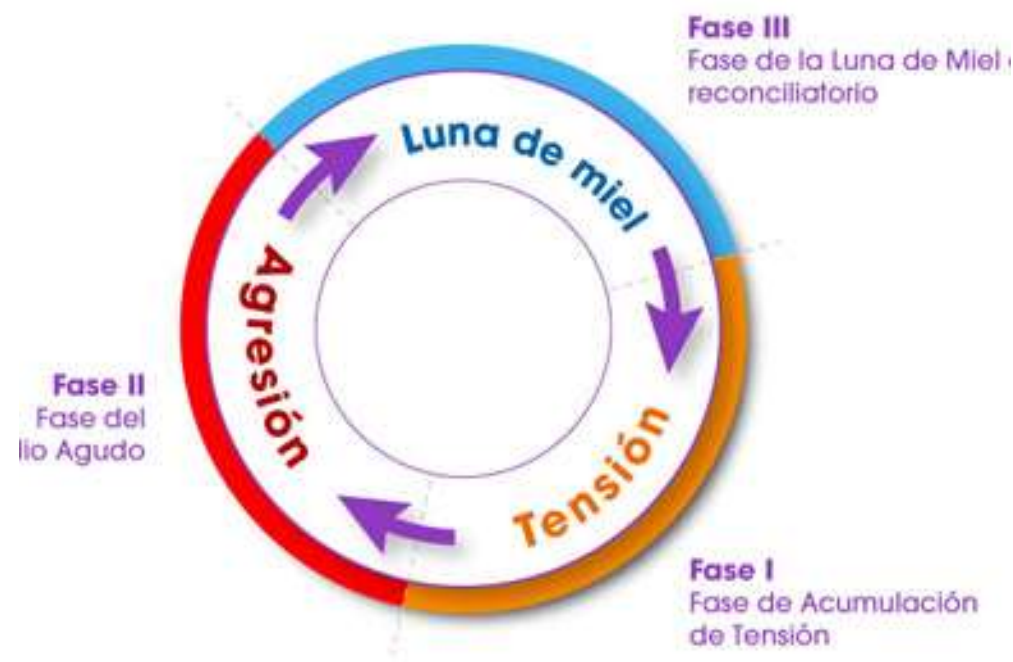
Altres derivacions

- Derivacions segons patologia específica.
- El moviment associatiu de dones.
- Els recursos comunitaris.
- Nosaltres com a recurs.

La “nostra” longitudinalitat ...

- És un valuós instrument de la medicina familiar i comunitària
- Però té les **seves servituds**:
 - Sabem que sortir una relació de violència costa de mitja 7 anys a les dones
 - Durant aquest anys la veurem passar per diferents moments del cicle de la violència, i/o del cicle per la motivació per el canvi.
 - És fàcil caure en el desànim i, encara pitjor, en el judici i el rebuig.
- Busquem estratègies contra el Burn Out

Que ens cal per atendre els reptes?

Formació. Una formació que no és neutra doncs qüestiona la forma en la que hem après a viure i veure el món

Un model que tingui presents les diferències de l'emmalaltir de les dones

Considerar que la relació entre els diferents recursos (incloent els recursos representatius de les dones que pateixen VM) és una tasca cabdal i no accessòria a la pràctica clínica.

Que ens
cal per
atendre
els
reptes?

No oblidar la repercusió en els fills
i filles

Clarificar de la manera el més
precisa possible les obligacions
amb la llei.

L'atenció a l'home que maltracta
que també és pacient nostre

Sessions Tècniques del CSC 2021

**Moltes gràcies per
convidar l'Atenció
Primària de Salut**